Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 23. marraskuuta 2026
(OR. en)

16161/26

COH 189
ENV 1428
COMPET 1404
SAN 816
EDUC 467
EMPL 451
RECH 485
TRANS 733
AGRI 856
POLCOM 427
RELEX 1567
POSEIDOM 13
POSEICAN 12
POSEIMA 12

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	15668/26
Asia:	Komission tiedonanto ”Unionin globaalin ulottuvuuden vahvistaminen: EU:n syrjäisimpiä alueita koskeva uusi strateginen visio” – Neuvoston päätelmät (23. marraskuuta 2026)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston päätelmät komission tiedonannosta ”Unionin globaalin ulottuvuuden vahvistaminen: EU:n syrjäisimpiä alueita koskeva uusi strateginen visio” sellaisina kuin neuvosto (yleiset asiat / koheesio) 4212. istunnossaan 23. marraskuuta 2026.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT

komission tiedonannosta Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle ”Unionin globaalin ulottuvuuden vahvistaminen: EU:n syrjäisimpiä alueita koskeva uusi strateginen visio”

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, JOKA

1. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission uuden tiedonannon ”Unionin globaalin ulottuvuuden vahvistaminen: EU:n syrjäisimpiä alueita koskeva uusi strateginen visio” (jäljempänä ’tiedonanto’), joka pohjautuu syrjäisimpiä alueita koskeviin komission perättäisiin strategioihin. ON TYYTYVÄINEN myös siihen, että tiedonannossa käsitellään syrjäisimpien alueiden geostrategista potentiaalia ja niiden alueellista yhdentymistä, kilpailukykyä ja parempaa pääsyä sisämarkkinoille, häiriönsietokykyä ja varautumista, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja ihmisten tukemista, ja esitetään useita erilaisia sitoumuksia ja suosituksia;

2. PANEE MERKILLE syrjäisimpien alueiden – Guadeloupen, Ranskan Guayanan, Martiniquen, Réunionin, Mayotten, Saint-Martinin, Azorien, Madeiran ja Kanariansaarten – erityispiirteet, mukaan luettuina niiden syrjäinen sijainti, saaristoluonne, pieni koko, hankala maasto, taloudellinen riippuvuus muutamista tuotteista ja suuri alttius äärimmäisille sääilmiöille, ulkoisille häiriöille ja kriiseille;

3. PANEE MERKILLE syrjäisimpien alueiden tarjoamat mahdollisuudet koko unionin hyödyksi erityisesti nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa, kun otetaan huomioon niiden strateginen sijainti kriittisillä meriväylillä ja keskeisillä kauppareiteillä, niiden rooli EU:n portteina muuhun maailmaan sekä niiden laajat merialueet, poikkeukselliset maantieteelliset ominaispiirteet, monimuotoiset ekosysteemit ja ilmastot, biologinen monimuotoisuus ja uusiutuvan energian tuotantomahdollisuudet. TOTEAA, että syrjäisimpien alueiden strategisia voimavaroja ja kilpailuetuja hyödyntämällä voidaan edistää unionin vaurautta, kilpailukykyä, häiriönsietokykyä, varautumista ja strategista riippumattomuutta;

4. KOROSTAA sitä tärkeää roolia, joka syrjäisimmillä alueilla voi olla EU:n kaupassa, alueellisessa yhteistyössä, turvallisuudessa ja puolustuksessa, avaruusalalla, sinisessä taloudessa, kalastusalalla, maataloudessa, biotaloudessa ja bioteknologiassa, merentutkimuksessa ja innovoinnissa, uusiutuvan energian alalla, matkailualalla, mukaan lukien kestävä matkailu, logistiikka-alalla ja EU:n puhtaassa siirtymässä, myös edistämällä monipuolisia ja häiriönsietokykyisiä arvo- ja toimitusketjuja;

5. PAINOTTAA sitä, että syrjäisimpien alueiden pysyvät rajoitteet ovat johtaneet korkeaan työttömyysasteeseen erityisesti nuorten keskuudessa, korkeisiin elinkustannuksiin ja muihin syrjäisestä maantieteellisestä sijainnista aiheutuviin lisäkustannuksiin, alhaiseen asukaskohtaiseen bruttokansantuotteeseen ja suurempiin taloudellisiin eroihin sekä alhaisempaan koulutustasoon;

6. PANEE MERKILLE syrjäisimpien alueiden strategisen merkityksen naapurustossaan ja KANNATTAA niiden alueellisen yhdentymisen syventämistä erityisesti Interreg-ohjelman, Globaali Eurooppa -ohjelman ja muiden kauppa- ja yhteistyöaloitteiden avulla, myös vahvistamalla taloudellisia siteitä ja alueellisia arvoketjuja naapureina olevien EU:n ulkopuolisten maiden ja alueiden sekä EU:hun assosioituneiden alueiden, kuten merentakaisten maiden ja alueiden, kanssa;

7. KOROSTAA, että syrjäisimpien alueiden kilpailukyky on jatkuvasti heikompi pääasiassa siksi, että niiden markkinat ovat pienet, mittakaavaedut vähäisiä ja elinkustannukset korkeat ja ne sijaitsevat syrjässä, ja että nämä seikat vähentävät niiden houkuttelevuutta investointikohteena. KANNATTAA aloitteita, joilla hyödynnetään syrjäisimpien alueiden vahvuuksia, tuetaan niiden strategisia tuotteita, parannetaan niiden kilpailukykyä ja innovointia, edistetään niiden talouksien monipuolistamista ja älykästä erikoistumista ja parannetaan niiden pääsyä sisämarkkinoille;

8. TOTEAA, että syrjäisimmät alueet ovat erittäin alttiita kriiseille, ulkoisille häiriöille, geopoliittiselle epävakaudelle ja kansainvälisten toimitusketjujen häiriöille, mikä johtuu niiden syrjäistä sijainnista, riippuvuudesta ulkoisista toimituksista ja tapauksen mukaan niiden syrjäisistä tai erillisistä energiajärjestelmistä, ja TUNNUSTAA näin ollen tarpeen parantaa syrjäisimpien alueiden häiriönsietokykyä ja varautumista muun muassa vahvistamalla energia- ja elintarviketurvaa esimerkiksi tukemalla paikallista maataloustuotantoa, suojelemalla kriittistä infrastruktuuria, lisäämällä liikennettä ja parantamalla saavutettavuutta, monipuolistamalla toimitusketjuja ja tarvittaessa helpottamalla strategisten ja kriittisten raaka-aineiden saatavuutta niiden alueellisessa ympäristössä;

9. PITÄÄ MYÖNTEISENÄ sitoumusta edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja tukea syrjäisimmillä alueilla asuvia ihmisiä, joilla on suurempi köyhyysriski kuin Manner-Euroopan väestöllä ja enemmän vaikeuksia saada peruspalveluja ja -hyödykkeitä;

10. ON TYYTYVÄINEN komission sitoumukseen vahvistaa vuoropuhelua syrjäisimpien alueiden kanssa ja lisätä tietoisuutta niiden kohtaamista haasteista sekä sitoumukseen soveltaa järjestelmällisesti SEUT 349 artiklaa ja tarkastella aloitteita, joilla varmistetaan syrjäisimpien alueiden näkökulman huomioon ottaminen osana komission vaikutustenarviointimenettelyä ja sen tulevien aloitteiden suunnittelua;

11. ON SAMAA MIELTÄ SIITÄ, että on olennaisen tärkeää vahvistaa hallinnollisia ja teknisiä valmiuksia, jotta voidaan maksimoida EU:n varojen vaikutus syrjäisimmillä alueilla. PITÄÄ MYÖNTEISENÄ sitä, että komissio on sitoutunut parantamaan neuvontatyökaluaan paremman tuen tarjoamiseksi syrjäisimpien alueiden sidosryhmille;

12. MUISTUTTAA, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklan mukaan neuvosto voi komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan hyväksyä erityistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on erityisesti määritellä ne edellytykset, joilla perussopimuksia sovelletaan syrjäisimpien alueiden erityispiirteiden ja rajoitusten huomioon ottamiseksi;

13. PANEE MERKILLE tiedonantoon liitetyn ensimmäisen sääntelypaketin, jonka tarkoituksena on vastata syrjäisimpien alueiden haasteisiin voimassa olevan EU:n lainsäädännön mukaisesti, sekä alakohtaisessa lainsäädännössä ehdotetut toimenpiteet;

14. ON TYYTYVÄINEN siihen, että komissio on sitoutunut jatkuvaan prosessiin syrjäisimpiin alueisiin vaikuttavien ongelmien käsittelemiseksi;

15. KOROSTAA, että on tärkeää jatkaa syrjäisimpien alueiden erityistarpeiden ja -haasteiden käsittelyä tulevaisuudessa ja tukea niiden kestävää kasvua niiden ainutlaatuisten vahvuuksien pohjalta.